

Bruselj, 30. junij 2025
(OR. en)

10338/25

ECOFIN 793
UEM 293
SOC 437
EMPL 301
ECB
EIB

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi o poglobljenih pregledih v okviru postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem za leto 2025 – odobritev

V prilogi vam pošiljamo osnutek sklepov Sveta o poglobljenih pregledih v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji za leto 2025.

**OSNUTEK SKLEPOV SVETA O POGLOBLJENIH PREGLEDIH V OKVIRU POSTOPKA
V ZVEZI Z MAKROEKONOMSKIMI NERAVNOTEŽJI ZA LETO 2025**

SVET EVROPSKE UNIJE:

1. UGOTAVLJA, da je v letu 2024 več držav članic zabeležilo razmeroma ugodna gospodarska gibanja, ki so prispevala k ublažitvi nekaterih dolgotrajnih ranljivosti, ki povzročajo neravnotežja. POUDARJA, da so se inflacijski in stroškovni pritiski še zmanjšali. PRIZNAVA, da se je negotovost v spreminjajočem se geopolitičnem in trgovinskem okolju znatno povečala, kar povečuje tveganja v zvezi z neravnotežji.
2. MENI, da poglobljeni pregledi za leto 2025 zagotavljajo visokokakovostno in celovito analizo razmer v vsaki državi članici, ki se pregleduje. POZDRAVLJA dejstvo, da je Komisija v začetku leta 2025 objavila poročila o poglobljenem pregledu v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. POUDARJA pomen stalnega spremljanja neravnotežij v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.
3. POUDARJA ključno vlogo celovite analize pri spremljanju obstoječih neravnotežij in ugotavljanju morebitnih makroekonomskih ranljivosti. UGOTAVLJA, da je Komisija glede na specifične izzive, ki jim je izpostavljena vsaka država članica, na splošno uporabila ustrezna analitična orodja, ki so bila dopolnjena s temeljito kvalitativno analizo. POZDRAVLJA uporabo v prihodnost usmerjenih analiz in ocene zadevnih politik, pri čemer je treba upoštevati tudi resnost in razvoj neravnotežij. POUDARJA pomen kazalnikov stanj in tokov pri ocenjevanju, vlogo ukrepov politike ter razsežnost EU in euroobmočja v tem postopku. POUDARJA, da je ocena učinkov prelivanja nacionalnih ekonomskih politik še vedno zelo pomembna. POUDARJA, da je treba zagotoviti enako obravnavo na podlagi objektivne ocene podatkov in izvedenih politik.

4. PRIZNAVA, da so se razlike v stopnjah inflacije še zmanjšale, čeprav so akumulirane razlike v inflaciji v zadnjih letih precejšnje. UGOTAVLJA, da se je rast stroškov dela na enoto v letu 2024 upočasnila, vendar je v več primerih ostala znatna zaradi zaostrenih trgov dela in nizke rasti produktivnosti. UGOTAVLJA, da naj bi se pritiski na cene in stroške v bližnji prihodnosti še zmanjšali, vendar bodo razlike verjetno ostale.
5. IZPOSTAVLJA, da so primanjkljaji in presežki v plačilni bilanci v nekaterih državah članicah še vedno veliki, kar pogosto odraža dinamiko domačega povpraševanja. POUDARJA, da v nekaterih državah članicah velik javnofinančni primanjkljaj predstavlja znaten del potreb gospodarstva po zunanjem zadolževanju. UGOTAVLJA, da bodo spremembe plačilne bilance predvidoma omejene tako za primanjkljaje kot za presežke. Negotovost vpliva predvsem na države članice, ki so trdno vpete v trgovino, vključno z globalnimi vrednostnimi verigami, in tiste z velikimi potrebami po zunanjem financiranju. PRIZNAVA, da so imele države članice z bolj negativnim neto stanjem mednarodnih naložb koristi od dodatnega izboljšanja, k čemur je prispevala nominalna gospodarska rast. Vendar se pričakuje, da se bo učinek slednje zmanjšal, ko se bo inflacija še naprej zmanjševala.
6. UGOTAVLJA, da so cene stanovanjskih nepremičnin po dveh letih umirjene ali negativne rasti v letu 2024 postale bolj dinamične zaradi naraščajočih dohodkov in omilitve pogojev financiranja. Vendar so v nekaterih državah članicah cene stanovanj nižje od prejšnjih najvišjih ravni. PRIZNAVA, da se v številnih državah članicah pričakuje, da se bodo cene stanovanj še naprej zviševale zaradi dolgotrajnih strukturnih učinkov, vključno z ozkimi grli pri ponudbi stanovanj, davčnimi politikami in neučinkovitimi najemniškimi trgi.
7. UGOTAVLJA, da je dolg gospodinjstev in podjetij kot delež BDP leta 2024 v več državah članicah dosegel najnižjo raven v zadnjih letih. POTRJUJE, da se bo zaradi enostavnejših pogojev financiranja zadolževanje zasebnega sektorja predvidoma ponovno povečalo. UGOTAVLJA, da se ravni in gibanja javnega dolga med državami članicami EU močno razlikujejo, saj se deleži dolga v nekaterih državah članicah še naprej zmanjšujejo, v drugih pa so se v zadnjem času povečali. PRIZNAVA, da se je delež javnega dolga za EU kot celoto v letu 2024 prenehal zmanjševati, še vedno pa je nad ravno iz leta 2019 – pred pandemijo –, v prihodnjih letih pa naj bi se nekoliko povečal. Ob nespremenjenih politikah se razvoj napovedi razlikuje tudi med državami članicami EU. Pričakuje se, da bo izvajanje fiskalno-strukturnih načrtov srednjeročno privedlo do zmanjšanja ali stabilizacije deležev dolga.

8. POUDARJA, da se je bančni sektor še okrepil, pri čemer kapitalski količniki in dobičkonosnost ostajajo visoki. JE SEZNANJEN z nadaljnjim zmanjšanjem ali stabilizacijo nedonosnih posojil v tistih državah članicah, v katerih je bilo večje število takih posojil. Razlog za to je predvsem vzpostavitev učinkovitega sekundarnega trga za nedonosna posojila, ki jih imajo trenutno veliki serviserji zunaj bančnih sektorjev, ki običajno poslujejo čezmejno in ostajajo večinoma skoncentrirani v nekaj državah članicah. UGOTAVLJA, da je za zagotovitev nadaljnje makrofinančne stabilnosti potreben stalen nadzor.
9. UGOTAVLJA, da na Cipru in v Nemčiji ni več neravnotežij v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. UGOTAVLJA, da se na Cipru ranljivosti, povezane z zunanjim dolgom, dolgom zasebnega sektorja in javnim dolgom, zmanjšujejo, tudi zaradi močne gospodarske rasti, in da je primanjkljaj v plačilni bilanci še vedno precejšen, pri izvajanju ukrepov za odpravo ranljivosti pa je bil dosežen napredek. UGOTAVLJA, da so se v Nemčiji ranljivosti, povezane z velikim presežkom v plačilni bilanci, ki je imel čezmejni pomen, z leti zmanjšale, politična prizadevanja pa se morajo nadaljevati v skladu z napovedanimi pomembnimi ukrepi politike.
10. JE SEZNANJEN z ugotovitvijo, da v Estoniji ni bilo ugotovljenih neravnotežij. UGOTAVLJA, da so bile v Estoniji v zadnjih letih med dolgotrajno recesijo prisotne ranljivosti, povezane z vse slabšo konkurenčnostjo cen in stroškov, cene stanovanjskih nepremičnin pa so se znatno zvišale, vendar se zdi, da so splošne ranljivosti trenutno omejene.
11. UGOTAVLJA, da se Grčija, Italija, Madžarska, Nizozemska, Slovaška in Švedska še vedno soočajo z neravnotežji.
12. JE SEZNANJEN z dejstvom, da se Romunija še vedno sooča s čezmernimi neravnotežji. UGOTAVLJA, da so se ranljivosti povečale tako zaradi večjega fiskalnega primanjkljaja kot primanjkljaja v plačilni bilanci, poleg tega pa se je poslabšala stroškovna konkurenčnost Romunije. POUDARJA, da so potrebne strukturne reforme, predvsem tiste, ki so vključene v romunski načrt za okrevanje in odpornost ter srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, da bi okrepili konkurenčnost, izvozno uspešnost in privabili dodatna sredstva EU.

13. POZIVA k celoviti uporabi postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, po potrebi tudi k sprožitvi postopka v zvezi s čezmernimi neravnotežji. POUDARJA pomen hitrih in kontinuiranih ukrepov politike za odpravo makroekonomskih neravnotežij, predvsem tistih, ki so vključena v načrte za okrevanje in odpornost, srednjeročne fiskalno-strukturne načrte in ustrezna specifična priporočila za države v okviru evropskega semestra.
-